

ומעתה למדים "בן" — מ"בן" שכתוב לגבי מלקות: "וזהיה אם בן הכות הרשע".

ומביאה הגמרא את המשך הבריייתא:

אזהרה למוציא שם רע — מנלן?

רבי אלעזר אמר: ממה שכתוב בתורה: "לא תלך רכיל".

רבי נתן אומר: מ"ונשמרת מכל דבר רע". וכל מקום שנאמר לשון "השמר", או "פן", או "אל" — משמעותו היא "לא תעשה".

והוינן בה: ורבי אלעזר — מאי טעמא לא אמר שיש ללמוד מהאי, מהפסוק "ונשמרת"?

משום שההוא קרא — מיבעי ליה לכדתני רבי פנחס בן יאיר:

דתניא: "ונשמרת מכל דבר רע". ובסמוך לאותו מקרא כתוב: "כי יהיה באיש אשר לא יהיה טהור, מקרה לילה".

מכאן אמר רבי פנחס בן יאיר: אל יתרה אדם ביום — ויבא לידי טומאה כלילה.

ורבי נתן — מאי טעמא לא אמר מהאי, מהפסוק "לא תלך רכיל"?

משום שסבר, שההוא, אותו פסוק, בא לאזהרה לבית דין, שלא יהא רך לזה וקשה לזה. שדורשים את מילת "רכיל" כנוטריקון — רך לי תהיה.

ועוד שנינו: אם לא אמר הבעל לעדים המעידים שזינתה בואו והעידונו, והן מעידים אותו מאליהן, ונמצא הדבר שקר, הוא אינו לוקה על הוצאת שם רע, ואינו נותן מאה סלעים.

אבל אם אמת היה הדבר, היא וזוממיה מקדימין לבית הסקילה.

ותמהינן: וכי היא וזוממיה סלקא דעתך שנחרגים, והרי אם האמת שלא זינתה היא אינה נהרגת, ואם האמת שזינתה העדים אינם נהרגים!?

אלא, או היא או זוממיה — מקדימין לבית הסקילה.

ומדייקת הגמרא: טעמא דלא אמר להו בואו והעידונו.

הא אם אמר להו כך — אף על גב דלא אגרינהו [שלא שכר אותם בממון], הרי הוא לוקה ומשלם ממון.

ודין זה הוא לאפקוי מדרבי יהודה.

דתניא, רבי יהודה אומר: המוציא שם רע אינו חייב מלקות ומאה כסף עד שישכור עדים⁽⁶⁶⁾.

מאי טעמא דרבי יהודה?

אמר רבי אבהו: אתיא בגזירה שוה "שימה — שימה". כתיב הכא, במוציא שם רע: "ושם לה עלילות דברים". וכתיב התם, בענין הלואה: "לא תשימון עליו נשך". מה הלך —

66. ואיתא בשמ"ק, דאעפ"כ הוי לאו שאין בו מעשה, כיון שעיקר המלקות על הוצאת שם רע. אלא שיש תנאי שחייב המלקות הוא רק היכא

ששכר עדים. ועיי' במהרש"א שהקשה כן, ובקרני ראם שתירץ כדברי השמ"ק.